

Obsah

1) Jaká práva má autor počítačového programu a jak jsou tato autorská práva omezena? Jaké jsou varianty výkonu v těchto práv v závislosti na způsobu vzniku počítačového programu (školní dílo, zaměstnanecké dílo, spoluautorské dílo)?	2
2) Jak mohou být právem chráněna rozhraní (datová, uživatelská, aplikační)? Je právem chráněna funkcionality software? Jaké jsou zákonné a judikaturní podmínky pro dovolené reverzní inženýrství software a dekompilaci?	6
3) Jaké jsou základní rozdíly mezi autorskoprávní a patentovou ochranou? Lze chránit v ČR patentem software jako takový? Jaké jsou podmínky patentovatelnosti vynálezu realizovaného počítačem (computer implemented invention)?	8
4) Jak lze chránit právem v ČR data a databáze? Jak Soudní dvůr Evropské Unie vykládá pojem "podstatný vklad do pořízení, ověření nebo převedení obsahu databáze" ve vztahu k přiznání ochrany zvláštním právem pořizovatele databáze?	9
5) Jaké smlouvy se využívají při analýze, vývoji a implementaci software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.	10
6) Jaké smlouvy se využívají při servisu, údržbě a poskytování podpory k software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.	12
7) Jaké smlouvy se využívají při outsourcingu v IT, SLA, cloud computingu a SaaS? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.	13
8) Co je podstatou softwarových veřejných licencí a jak tyto fungují po právní stránce? Kdy zvolíte jakou veřejnou softwarovou licenci a proč?	14
9) Definujte správce osobních údajů a popište jeho základní povinnosti dle GDPR. Jaký rozdíl mezi správcem a zpracovatelem osobních údajů?	15
10) Jakými prostředky a čeho se může domáhat autor software při zásahu do jeho autorských práv?	17

1) Jaká práva má autor počítačového programu a jak jsou tato autorská práva omezena? Jaké jsou varianty výkonu v těchto právech v závislosti na způsobu vzniku počítačového programu (školní dílo, zaměstnanecké dílo, spoluautorské dílo)?

Pojem počítačový program není v domácím právním řádu legislativně vymezen. Pro účely směrnice o právní ochraně počítačových programů se počítačovým programem rozumí „programy v jakékoliv formě, včetně těch, které jsou součástí technického vybavení (hardware)“

Evropský patentový úřad jej vymezuje jako sérii instrukcí, kterou lze spustit na počítači.

Doktrína pak software chápe jako anglický překlad pojmu „programové vybavení počítačů“. Tato pojmová neukotvenost způsobuje i praktické problémy, zejména ve vztahu k tomu, co může spadat pod rozsah legálního pojmu „počítačový program“.

Rekonstrukce zdrojového kódu, máme-li k dispozici pouze kód strojový, je často obtížná, ne-li nemožná (zvláště v případě komplexních počítačových programů). Dostupnost zdrojového kódu tak významně ovlivňuje možnost počítačový program dále upravovat či rozvíjet.

Představa programátora nadaného výjimečnými schopnostmi, který usedne k počítači a zcela sám z ničeho vytvoří geniální počítačový program a jeho bezchybnou podobu vypustí do světa, je dnes již zpravidla velmi vzdálena realitě.

Počítačové programy dnes v převážné míře vytváří týmy, nikoli jednotlivci, přičemž tyto týmy často zastřešuje komerční společnost nebo jiná právnická osoba (dodavatel SW). Současně nový software často vzniká rozvojem existujícího softwaru nebo alespoň za využití obecně použitelných stavebních bloků zdrojového kódu. Tzn. skládá se z jednotlivých relativně samostatných modulů, které lze využít samostatně nebo je v budoucnu začlenit do jiného softwaru.

V roce 1991 přijata **směrnice o právní ochraně počítačových programů**, která na evropské úrovni harmonizuje právní režim ochrany počítačových programů **autorským právem**. Aby počítačový program dosáhl ochrany autorským právem, musí být původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvozem. Je třeba si ale uvědomit, že ačkoli z hlediska algoritmického může pro určitou úlohu existovat jen jedno řešení, vývojář softwaru má zpravidla jistou míru tvůrčí svobody ve způsobu vyjádření daného algoritmu (např. ve strukturování kódu, označení proměnných a funkcí apod.).

Jestliže počítačový program dosáhne požadovaného standardu originality, je chráněn jako dílo literární, a to bez ohledu na formu svého vyjádření. Ochrana tedy pokrývá vyjádření počítačového programu v podobě strojového kódu, zdrojového kódu i všech jejich mezistupňů. Stejně jsou rovněž

chráněny přípravné koncepční materiály vznikající při vývoji počítačového programu, ke kterým budou typicky patřit modely architektury software, funkční specifikace, vývojové diagramy apod.

Z ochrany jsou naopak vyloučeny „myšlenky a principy, na nichž je založen jakýkoli prvek počítačového programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem“. Chráněna tedy **není** funkcionality počítačového programu, ale pouze její objektivní vyjádření v podobě příslušného kódu.

Pouhá nápodoba funkce počítačového programu bez využití jeho zdrojového či strojového kódu tak nepředstavuje zásah do práv k původnímu počítačovému programu. Pokud by však uživatelské rozhraní původního programu bylo po vizuální stránce zcela převzato (např. nově vytvořený program by využíval totožné grafické prvky jako Microsoft Word, a to nad rámec standardních systémových funkcionalit jako je dialog pro ukládání souborů), mohla by tato skutečnost představovat zásah do autorských práv ke grafickému uživatelskému rozhraní původního softwaru jakožto samostatnému autorskému dílu.

Není vyloučeno, aby bylo grafické uživatelské rozhraní chráněno jako autorské dílo, pokud dosahuje tvůrčího standardu autorského díla. Pokud by tohoto standardu dosáhl celkový tzv. „look and feel“ příslušného programu, není vyloučeno, aby i ten byl chráněn jako autorské dílo. Uživatelská příručka k počítačovému programu by poté mohla být chráněna jako dílo literární.

Autorem počítačového programu může být pouze fyzická osoba (počítačový program autorem např. kódu být nemůže). Autor počítačového programu/kódu není nemusí být automaticky vykonavatelem práv (zvláštní režimy děl).

Na počítačové programy nevztahuje obecná výjimka pro dočasné rozmnoženiny autorského díla pro jeho oprávněné užití. Takové rozmnožování je však výslovně dovoleno tzv. **oprávněnému uživateli** počítačového programu, pokud je to nezbytné k využití oprávněně nabyté rozmnoženiny počítačového programu, činí-li tak při spuštění a provozu počítačového programu. Směrnice o právní ochraně počítačových programů oprávněného nabyvatele nedefinuje. Autorský zákon se jej obšírně pokouší definovat v § 66, přičemž definici jde ve výsledku shrnout tak, že oprávněným uživatelem je osoba oprávněná užívat rozmnoženinu počítačového programu. Problematikou se zabýval NS i SDEU, který stanovil, že se může jednat i o jinou osobu než o tu, se kterou byla smlouva uzavřena (lze přeprodávat licenci), ale původní uživatel musí odstranit SW ze svého PC a nepoužívat jej.

Oprávněný uživatel počítačového programu může dále bez souhlasu nositele práv s počítačovým programem nakládat způsobem specificky vymezeným ve směrnici o autorském zákoně. Oprávněný uživatel je konkrétně oprávněn zkoumat principy, na kterých je počítačový program založen, vytvořit si jeho záložní kopii či program, či odstraňovat jeho chyby, přičemž pouze poslední jmenované právo

lze smluvně vyloučit. Oprávněný uživatel může počítačový program podrobovat tzv. rozkladu (dekompilaci), tedy převádět jej ze strojového do zdrojového kódu, a to za účelem získání informací o **interoperabilitě** s jinými počítačovými programy.

Zaměstnanecké dílo (AZ §58):

Jestliže zaměstnanec vytvoří počítačový program ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního nebo služebního vztahu, a neexistuje-li mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem odlišná dohoda, **zaměstnavatel vykonává** k takovému programu **svým jménem a na svůj účet** **autorova majetková práva** – kompenzace nejčastěji mzdou. V tomto kontextu je důležité **vymezení druhu práce**, neboť např. v případě, kdy by softwarový analytik vytvořil v pracovní době počítačový program, nenastoupil by ve vztahu k němu režim zaměstnaneckého díla. Pokud mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem neexistuje odlišná dohoda, zaměstnanec současně **uděluje zaměstnavateli svolení k některým úkonům**, které by jinak představovaly zásah do **práv osobnostních**. Pro příklad program vytvořený zaměstnancem dále měnit, spojovat jej s počítačovými programy vytvořenými jinými osobami a uvádět jej na trh pod vlastní firmou, aniž by k tomu potřeboval zvláštní souhlas zaměstnance. Zaměstnavatel má také právo **postoupit výkon** majetkových práv autorských třetí osobě, ovšem pouze se svolením zaměstnance, nebo pokud k postoupení dochází v případě převodu obchodního závodu. Pokud zaměstnanec takové svolení udělí, má se za to, že je neodvolatelné a vztahuje se i ke všem případným dalším postoupením. Třetí osoba, které je výkon majetkových práv postoupen, se pak dostává do stejného postavení, ve kterém byl zaměstnavatel. Pokud zamýšlený nabyvatel práv nemá dostatečnou kontrolu nad okruhem osob, které se podílely na tvorbě příslušného počítačového programu – pokud totiž při převodu majetkových práv absentuje souhlas některého z autorů, převod ve vztahu k příslušné části svého předmětu **nebude platný** – je vhodné sjednat si s původním vykonavatelem práv dostatečně širokou licenci s právem podlicence.

Školní dílo (AZ §60)

Škola má za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití díla. Pokud není závažný důvod, měl by autor udělit licenci, nebo bude udělena soudem. Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení. Škola je oprávněna požadovat, aby jí autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily.

Spoluautorské dílo (AZ §8)

Je dílo, na kterém se podílí více autorů, kdy všem zúčastněným autorům připadá stejné právo. O nakládání s dílem musí být rozhodnuto jednomyslně. O spoluautorské dílo se jedná, pokud jednotlivé části nejsou způsobilé samostatného užití, jedna část potřebuje druhou. Z právních úkonů jsou také vázáni společně a nerozdílně.

Kolektivní dílo (AZ §59)

Je dílo, na kterém se podílí více autorů a je vytvořeno z podnětu a pod vedením FO/PO a uváděno na veřejnost pod jejím jménem. Považují se za zaměstnanecká díla – objednatel se v takovém případě považuje za zaměstnavatele.

2) Jak mohou být právem chráněna rozhraní (datová, uživatelská, aplikační)? Je právem chráněna funkcionality software? Jaké jsou zákonné a judikатурní podmínky pro dovolené reverzní inženýrství software a dekompilaci?

Je uvedeno, že myšlenky a principy, na nichž je založen prvek programu, nejsou chráněny autorským zákonem.

SW směrnice – Myšlenky a zásady na kterých je založen kterýkoliv prvek programu, nebo jeho rozhraní, nejsou chráněny.

Datová – jedná se o rozhraní, která slouží k ukládání a přenosu dat v určitém formátu. Dle SW směrnice tyto rozhraní nebudou chráněna. Pokud by bylo bráno jako normální dílo, lze uvažovat o standardní ochraně.

Uživatelská (GUI) – Při převzetí GUI se nejedná o rozmnoženinu počítačového programu → Nejedná se o zásah do vyhrazeného práva. Pokud bychom ale naplnili při tvorbě GUI podmínku jedinečnosti (originality), může být chráněno podle obecné autorskoprávní ochrany. Vzniká problém u právních systémů neoperujících s pojmem originalita, např. UK. Tam GUI chráněna nejsou.

Aplikační (API) – Není specifikováno, zda se jedná o myšlenku nebo vyjádření. SDEU neřešil ale lze předpokládat, že by to bylo podobné jako u GUI. Pokud by se jednalo o vyjádření tak je chráněno. Není chráněno jako počítačový program, lze ale chránit před přímým kopírováním (jsou daná pravidla implementace). Momentálně Google vs Oracle, o kterém by měl soud rozhodnout v 2021. Google pro Android využil stejné API jako je v Javě. v prvním řešení bylo rozhodnuto že API není chráněno. Poté odvolací soud rozhodl že API je chráněno, že byla splněna podmínka originality. Momentálně je případ u nejvyššího soudu USA.

Dekompilace programu **není v základu povolena**, lze provádět pouze za účelem zajištění **interoperability** s jinými programy (schopnost různých systémů vzájemně spolupracovat, dosáhnout vzájemné součinnosti) a je třeba provádět jen nezbytně nutné úkony.

- Dekompilovat lze pouze až po vyčerpání všech možností jako je obracení na autora.
- V případě, že informace získané dekompilací nejsou dostupné jiným, snadnějším a rychlejším postupem.
- Při dekompilaci lze pouze provádět rozmnožování kódu a překlad formy (stále nebo dočasné rozmnožování, překlady zpracování, a jiné úpravy programu)
- Může dekompilovat pouze oprávněná osoba
- Směrnice o právní ochraně počítačových programů oprávněného nabyvatele nedefinuje.
- Je zakázáno jakékoli využití informací získaných dekompilací k vytvoření konkurenčních produktů

Oprávněný uživatel

Autorský zákon se jej obšírně pokouší definovat v § 66, přičemž definici jde ve výsledku shrnout tak, že oprávněným uživatelem je osoba oprávněná užívat rozmnoženinu počítačového programu. Problematikou se zabýval NS i SDEU, který stanovil, že se může jednat i o jinou osobu než o tu, se

kterou byla smlouva uzavřena (lze přeprodát licenci), ale původní uživatel musí odstranit SW ze svého PC a nepoužívat jej. Oprávněný uživatel počítačového programu může dále bez souhlasu nositele práv s počítačovým programem nakládat způsobem specificky vymezeným ve směrnici o autorském zákoně. Oprávněný uživatel je konkrétně oprávněn zkoumat principy, na kterých je počítačový program založen, vytvořit si jeho záložní kopii či program, či odstraňovat jeho chyby, přičemž pouze poslední jmenované právo lze smluvně vyloučit. Oprávněný uživatel může počítačový program podrobovat tzv. rozkladu (dekompilaci), tedy převádět jej ze strojového do zdrojového kódu, a to za účelem získání informací o **interoperabilitě** s jinými počítačovými programy.

Oprávněný nabyvateľ

může být ten kdo si program zakoupil, pronajal, získal licenci přímo od držitele práv, a i od původního oprávněného nabyvatele.

3) Jaké jsou základní rozdíly mezi autorskoprávní a patentovou ochranou? Lze chránit v ČR patentem software jako takový? Jaké jsou podmínky patentovatelnosti vynálezu realizovaného počítačem (computer implemented invention)?

Autorské právo – chrání jen konkrétní vyjádření, konkrétní zdrojový kód (v případě PC programu), nechrání funkcionalitu, resp. způsob řešení nějakého technického problému.

Patent – chrání způsob interakce jednotlivých softwarových a hardwarových prvků za účelem dosažení nějakého výsledku. Nechrání originální "dílo". Patent ochraňuje způsob řešení nějakého technického problému. Patentování do jisté míry řeší problém toho, že program je chráněn jako lit. dílo (jen jeho samotný kód) a snaží se chránit i samotné provedení nápadu.

Mezi pojmy software a počítačový program je rozdíl. Pod pojmem software se rozumí obecně vše, co není hardwarem. Zatím co počítačový program je jen druhem software, kterého hlavní podstatou jsou instrukce pro PC. Příkladem může být film, přehrávaný na PC. Podle této definice se jedná o software, avšak ne počítačový program (jedná se o audiovizuální dílo), zatímco přehrávač, na kterém je tento film přehráván (např. VLC) již počítačovým programem je.

V Evropě (ne EU) se patentováním zabývá European Patent Office (EPO). Po podání žádosti a úspěšném absolvování vyšetřování patentovatelnosti je možné získat na svůj vynález patent. To platí pro každého z krajín tzv. úmluvy EPC z roku 1973. EPO obsahuje tzv. boards of appeal (BoA), které projednávají stížnosti vůči rozhodnutím některého z oddělení EPO (přijímací, rešeršní, průzkumové, právní).

EboA – Enlarged Board of Appeal – je nadřazený BoA, který se povolává ve výjimečných případech, aby řešil důležité otázky práva a zajišťoval jednotu jeho aplikace. Např. byl povolán v případě T 0489/14, kde řešil, zda je metoda simulace chodců ve veřejných prostorách patentovatelná.

Patentovatelnost počítačových programů – podle §3 odstavce 2 zákona č. 527/1990 Sb. (pocházejícího z úmluvy EPC) není možné program počítače patentovat. Avšak to platí jen pro počítačový program jako takový. Počítačový program jako součást způsobu je patentovatelný. Zařízení obsahující počítačový program jako součást řešení technického problému je také patentovatelné. Jinak řečeno, musí se jednat o tzv. vynález realizovaný počítačem.

Vynález – právně přímo nedefinovaný (vidím a vím), v zákoně o vynálezech vynálezy nemohou být:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody
- estetické výtvoř
- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů
- podávání informací

Může to být např. Metoda uskutečněná počítačem, specifické zařízení, resp. PC naprogramované k uskutečnění metody apod.

Podmínky patentovatelnosti:

1. Novost – musí se jednat o vynález přinášející pokrok v určité oblasti
2. Průmyslová využitelnost – vynález musí být využitelný v jakékoliv oblasti průmyslu
3. Výsledek vynálezecké činnosti – nesmí vyplývat zřejmým způsobem ze stavu techniky

4) Jak lze chránit právem v ČR data a databáze? Jak Soudní dvůr Evropské Unie vykládá pojem "podstatný vklad do pořízení, ověření nebo převedení obsahu databáze" ve vztahu k přiznání ochrany zvláštním právem pořizovatele databáze?

Databáze – sbírka **nezávislých děl**, údajů anebo jiných nezávislých materiálů **systematicky anebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných** elektronickými anebo jinými prostředky. Podle Směrnice 96/9/ES.

Databázi je možno chránit podle **Autorského práva** (chráněna jako dílo souborné) a práva **Sui-generis**.

Pomocí Autorského zákona (§88) je chráněna **struktura databáze**, a nikoliv její obsah (ovlivnila první Bernská úmluva, a poté TRIPS)

Databáze, které představují způsobem výběru anebo uspořádáním jejich obsahu autorův vlastní duševní výtvor, jsou chráněné jako takové podle autorského práva. Žádná jiná kritéria se nebudou uplatňovat při rozhodování o vhodnosti takové ochrany. (96/9 ES)

§ 88a a následující zákona č. 121/2000 Sb. stanovuje právo zřizovatele databáze zabránit **vytěžování a/nebo zužitkování** obsahu databáze v případě že pořízení, ověření anebo předvedení obsahu databáze představuje podstatný (kvantitativně či kvalitativně) vklad. (Právo Sui-generis)

Vkladem se nemyslí investice do tvorby dat, resp. databáze. Vklad musí směřovat k **pořízení, ověření anebo předvedení** (prezentace) už **existujících** prvků a nesmí být nějak závislý na **prostředcích vynaložených na vytvoření dat**. (Polčák a kol., 2018)

Vklad nemusí být jen finanční, může se jednat i o **lidské nebo technické prostředky**. Vklad je podstatný, pokud není vkladem nepodstatným a lehce proveditelným kýmkoliv. Je na osobě, která tyto práva uplatňuje, aby **prokázala** existenci podstatného vkladu. (Polčák a kol., 2018)

Sui-generis práva trvají **15 let** od dokončení databáze. V případě, že databáze je jakýmkoliv způsobem zpřístupněná veřejnosti, zaniká sui-generis právo 15 roků od prvního zpřístupnění. Podstatným vkladem do databáze se časový interval ochrany prodlužuje. (§ 93 zákona 121/2000 Sb.)

Vytěžování = trvalý nebo dočasný přenos celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad (resp. nosič) a to jakýmkoliv prostředky a způsobem.

Zužitkování = jakýkoliv způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním, rozmnožením, pronájmem, spojením on-line anebo jinými způsoby přenosu.

Výjimky z autorského a sui-generis práva

1. Pro osobní potřebu
 - a. § 30 odstavec 3 zákona 121/2000 Sb. říká, že i databázi je možné použít pro osobní potřebu a vytvořit kopii pro osobní potřebu.
2. Omezení práva autorského k dílu soubornému
 - a. § 36 zákonu 121/2000 Sb.
3. Nechráněné databáze (AZ a/nebo sui-generis) mohou být stále chráněné relativními majetkovými právy, které vznikají ze smlouvy, její porušení nebo z nekalostněsoutěžního jednání
 - a. Ryanair Ltd v PR Aviation BV.

5) Jaké smlouvy se využívají při analýze, vývoji a implementaci software? Vymenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

Smlouva o analýze

- první fáze předcházející vývoj -> analýza > vývoj > implementace
- jedná se o inominátní smlouvy = nejsou nikde v OZ zmíněny
- účelem je přesně definovat odpovědnost IT firmy za implementovaný SW a také v ochraně IT firmy před nově vznesenými požadavky zákazníka
- cíl -> zjistit stávající stav SW prostředí a definovat SW požadavky na cílový stav
 - podcenění fáze analýzy -> dodatečné požadavky na úpravu a tím i posunutí termínů dodání a zvýšení nákladů
- smlouva o dílo
 - závazky: provést a navrhnout <=> poskytnout součinnost a zaplatit
 - Náležitosti:
 - Účel
 - Součinnost
 - Protokolace
 - Zpracování a odsouhlasení
 - Způsob a termín uzavření smlouvy o vývoji a implementaci software
 - Odměna
 - Odpovědnost za vady a škodu
 - Autorská práva a licence k analýze
 - Mlčenlivost
 - Ukončení smlouvy

Smlouva o vývoji (a implementaci)

- proč i pro implementaci? -> protože pojem implementace není v českém právu definován
 - implementace je chápána jako soubor činností spočívajících v instalaci SW na technická zařízení, nastavení, integrace do stávající IT infrastruktury objednavatele
- typicky smlouva o dílo -> smlouva na jejímž základě vzniká závazek, jehož předmětem je zhotovení, údržba, oprava nebo úprava věcí nebo činnosti.
- dílo = zhotovení určité věci (pokud nespadá pod kupní smlouvu), údržba, oprava, úprava věci nebo činnost s jiným výsledkem
 - Spočívá-li dílo v jiném výsledku činnosti, než je zhotovení věci nebo údržba, oprava či úprava věci, postupuje zhotovitel při této činnosti, jak bylo ujednáno a s odbornou péčí tak, aby dosáhl výsledku činnosti určeného ve smlouvě.
 - Není-li předmětem díla hmotná věc, odevzdá zhotovitel výsledek své činnosti objednateli. Dílo s nehmotným výsledkem se považuje za předané, je-li dokončeno a zhotovitel umožní objednateli jeho užití.
 - Platí i pro implementaci
- často vzniká, pokud je činnost financována zákazníkem a produkt – v našem případě SW – je vytvářen dle požadavků zákazníka. Často v souvislosti se SW na zakázku.
- Při změně, nebo upřesňování rozsahu smlouvy – změnové řízení
- Součástí dodaného SW je i školení + dokumentace
- Obsah:
 - Zhotovitel a zadavatel/objednatel
 - Předmět smlouvy – co je požadováno zadavatelem

- Cena
- Termín zhotovení – co bude do kdy předáno
- Detailnější specifikace pro předání a převzetí díla
- Odpovědnost za vady
- Závěrečné ustanovení
- Proces: provedeno -> dokončeno -> převedena způsobilost -> předání samotného SW
 - Dílo je provedeno, je-li dokončeno a předáno.
 - Dílo je dokončeno, je-li předvedena jeho způsobilost sloužit svému účelu. Objednatel převezme dokončené dílo s výhradami, nebo bez výhrad.
 - pokud je dílo dokončeno se zjevnými vadami -> objednatel musí převzít, ale s výhradami
 - Převezme-li objednatel dílo bez výhrad, nepřizná mu soud právo ze zjevné vady díla, namítne-li zhotovitel, že právo nebylo uplatněno včas.
 - převzato bez výhrad -> není dále nárok uplatnit převzetí s výhradami
 - Provádí-li se dílo postupně a lze-li jednotlivé stupně odlišit, může být předáno a převzato i po částech.
 - Má-li být dokončení díla prokázáno provedením ujednaných zkoušek, považuje se provedení díla za dokončené úspěšným provedením zkoušek. K účasti na nich zhotovitel objednatele včas přizve; nezúčastní-li se objednatel zkoušky a nevylučuje-li to povaha věci, nebrání to jejich provedení.
 - Ukončení smlouvy
 - Splnění závazku
 - Odstoupení od smlouvy
- Nastane-li prodlení:
 - Zhotovitel
 - Povinnost nést na vlastní náklady vady
 - Vzniká nárok objednatele na náhradu škody
 - Vznik práva objednatele na odstoupení od smlouvy
 - Při podstatném porušení smlouvy
 - Vznik povinnost hradit smluvní pokuty pro prodlení, byla-li sjednána
 - Objednatel
 - Nárok zhotovitele na sjednaný nebo zákonný úrok z prodlení
 - Smluvní pokuta, byla-li sjednána náhrada za vzniklé škody
 - Prodlení s převzetím či poskytnutím součinnosti
 - Posunutí termínu plnění – Náhradní plnění

6) Jaké smlouvy se využívají při servisu, údržbě a poskytování podpory k software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

- SW se sám od sebe nekazí, jsou pouze problémy s kompatibilitou (např. po updatech)
- Definice incidentu (vada SW, provádí poskytovatele) a vada (odpovědnost za vadu)
- Účel: bezvadný provoz – i prevence
- Kompatibilita různých SW (aktualizace a úpravy) + možný rozvoj (hybrid s vývojem a implementací)
- Typ smlouvy: Smlouva o dílo (kombinace v případě licence)

Smlouva o servisu:

- Tato smlouva obsahuje podrobnosti o tom, jaký druh servisu bude poskytován, jaké jsou podmínky, jakou úroveň podpory očekáváte a jaká je cena.
- Servis může být proaktivní (preventivní checky), nebo reaktivní
- Servis se může vztahovat na celý systém, nebo jen na poskytovanou část (Servis, správa a údržba SW)

Smlouva o údržbě:

- Tento typ smlouvy je obvykle uzavřen s dodavatelem softwaru a zahrnuje informace o tom, jaký druh údržby bude prováděn, jaké jsou podmínky, které budou platit a jaká je cena.

Smlouva o podpoře softwaru:

- Tato smlouva specifikuje, jakou úroveň podpory lze očekávat od dodavatele softwaru, včetně jakéhokoliv zajištění, jaké jsou podmínky podpory a jaká je cena.

Obsahové náležitosti:

- Specifikace stávajícího SW a HW
- Specifikace servisní činnosti SW a HW (Service level description, co a za co odpovědnost)
- Specifikace údržby SW (remote/on-site)
- Servisní odměna a platební podmínky
- Definice/kategorizace(severity) vad (incidentů), reakční doby a doby odstranění a sankcí
- Součinnost a komunikace (Oznamování vad – identifikace/popis/způsob)
- Response/repair time

Prodlení s plněním (odstranění vady) – nároky: smluvní pokuta, nárok na náhradu škody, odstoupení

7) Jaké smlouvy se využívají při outsourcingu v IT, SLA, cloud computingu a SaaS? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

Používají se SLA – Service Level Agreement (smlouva o dostupnosti služeb) - nominální smlouva

- Garantovaná úroveň služeb (garance úrovně, rozsahu a intenzity) – závazek poskytovatele k zajištění
- Dostupnost poskytovaných služeb (Servisní okna)
 - metriky: měření uptime (hard), spokojenost klientů (soft)
 - Provozní doba
 - Procentuálně stanovená dostupnost
 - Výluky + Reportování
- Často není uzavíraná samostatně, ale je spíše doplňující smlouva
 - např. SLA na odstraňování vad dodaného počítačového programu
- Předmět:
 - Poskytnout právo užívat software
 - Zajistit dostupnost
 - Další (HelpDesk)

Typické prvky SLA:

1. Definice (vymezení) samotné služby
 - a. Např. podpora software, odstraňování vad, či počítačový program poskytovaný jako služba
2. Parametry služby
 - a. např. dostupnost, reakční doba, doba do odstranění vady
3. Způsob vyhodnocení

Klíčová je preciznost jejich vymezení. Z hlediska parametrů je třeba přesně vymezit, kdy se aplikují (např. výjimky z dostupnosti po dobu plánovaných odstávek služby). Z hlediska vyhodnocení je pak důležité, jak bude provedeno, zejména za jaké období (např. za měsíc, za týden apod.) a jakým mechanismem (např. jak bude měřena dostupnost služby). Posledním klíčovým prvkem je **kreditace**, tedy forma sankce za nedodržení garantované úrovně služby (tedy sjednaných parametrů). Ta má typicky podobu slevy z ceny, smluvní pokuty (která na rozdíl od slevy může překročit původní částku uhrazenou za službu) či určitého budoucího období, kdy bude služba poskytována zdarma (např. tzv. free service days).

SaaS (Software as a Service) předmět smlouvy:

- Licence k SW na serverech poskytovatele
- právo využívat storage
- SLA
- podpora SW služeb
- velmi důležitá exit strategie (vendor lock-in)
 - situace, kdy zákazník není schopen provádět údržbu a rozvoj dodaného počítačového programu bez součinnosti nebo svolení původního dodavatele. Tato závislost, nazývaná vendor lock-in efekt vytváří ekonomicky nerovné postavení mezi zákazníkem a dodavatelem.

8) Co je podstatou softwarových veřejných licencí a jak tyto fungují po právní stránce? Kdy zvolíte jakou veřejnou softwarovou licenci a proč?

Veřejná licence je specifickým způsobem sjednaná licenční smlouva. SW licencovaný pod veřejnou licenci je většinou poskytován bez úplaty, tímto způsobem se lze zbavit odpovědnosti za chyby v programu, které nezpůsobují právní vady. Obsahuje podmínku uvedení autora.

Podstatou veřejné licence je zveřejnění díla s licenčními podmínkami, odkazem na ně. Kde nabyvatel licence **není v přímém kontaktu** s poskytovatelem a využívá se hlavně v situaci kdy licenci chceme směřovat na **neurčitý počet osob**.

Veřejné licence jsou veřejné návrhy k uzavření licenčních smluv, jejichž obsah je standardizován a vymezen odkazem na veřejně známé a dostupné licenční podmínky a určen neurčitému počtu osob.

Nejčastěji se veřejných licencí využívá ve FOSS (Free Open Source Software).

Typy licencí mohou být **silně copyleftové**, **slabě copyleftové** a **necopyleftové/permisivní**.

Silně copyleftové

- nesou omezené při zpracování a šíření SW. Požadují, aby původní,
- nebo nový, program, který obsahuje původní, byl šířen pod původními licenčními podmínkami a současně garantují tvůrci přístup ke zdrojovému kódu.
- Zástupci jsou GNU GPL v2 a v3 a EUPL.

Slabě copyleftové

- vyžadují šíření odvozených programů pod stejnými licenčními podmínkami a zpřístupnění jejich zdrojových kódů.
- Umožňují vytváření programů, které jsou propojené a šířené společně s původním programem, aniž by měnily či používaly jeho zdrojový kód a tyto programy šířit pod libovolnou licenci.
- Nejčastěji to jsou standardní SW knihovny.
- Nemusí se vydat zdrojové kódy vlastního kódu, ale pouze musí uvést a zpřístupnit původní část programu pod původní licenci.
- Na rozdíl od GPL není MPL virová: program pod MPL lze kombinovat s nesvobodným softwarem, pouze převzatá část musí nadále splňovat podmínky MPL. (Při začlenění cizí tvorby uveřejněné pod GPL je nutno uvolnit pod GPL celý program.)
- Zástupci MPL (Mozilla Public License) v1.1 a LGPL (Lesser General Public License / Library General Public Licence) v2.1.

Necopyleftové/Permisivní

- neobsahují žádnou nebo velmi omezenou copyleftovou doložku.
- Ukládají pouze minimální omezení k dalšímu šíření. Proto lze použít i při vývoji SW s neveřejným zdrojovým kódem, aniž by bylo porušeno původních podmínek.
- Zástupci Apache 2.0, BSD a MIT.

Licence lze měnit směrem od nejslabší po nejsilnější ale ne naopak.

Další často používanou licenci je Creative Commons – umožňuje přidat požadavky, jak zpracovávat (nepoužívat komerčně, nezpracovávat a uvést původ).

9) Definujte správce osobních údajů a popište jeho základní povinnosti dle GDPR. Jaký rozdíl mezi správcem a zpracovatelem osobních údajů?

Správce po většinou chce sbírat osobní údaje a sbírá je za předem definovaným účelem.

Lze mít více správců na jedny data aka každý odpovídá sám za sebe.

Zpracovatel je osoba/firma, která je najata správcem osobních údajů. Zpracovatel nemusí vždy existovat nebo jich může být více. Například je možné, že se osobní údaje nezpracovávají, nebo si je správce zpracovává sám.

Pokud zpracovatel začne rozhodovat o účelu dat sám, stává se správcem. Mezi těmito entitami musí při zpracování být vždy sepsána písemná smlouva.

Příklad: Máme firmu A, která prodává zboží a sbírá osobní údaje jako např. datum narození za účelem zkoumání věkového průměru jejích zákazníků. Tím se firma A stává správcem osobních údajů. Firma A zadá zpracování (úpravu, třídění, uspořádání, ...) firmě B nebo samostatné osobě, aby jí data zpracovala a sepiší spolu smlouvu. Firma B se tím pádem stává zpracovatelem těchto osobních údajů.

Accountability (Performativní pravidlo): *Nastav své zpracování tak, aby odpovídalo potřebám konkrétní situace, abys zpracovával osobní údaje korektně a férově.*

Povinný subjekt za něco někomu aktivně odpovídá

- DPA (Data Protection Authority)
- Národní úřad pro ochranu osobních údajů
- Evropský sbor ochrany osobních údajů

Správce

- = fyzická (FO) nebo právnická osoba (PO) která sama nebo společně s jinými **určuje účely a prostředky** zpracování osobních údajů
- nese **odpovědnost** (kterou má ze zákona povinnou u soudu doložit -> nutnost vést si dokumentaci)
- správce může pověřit zpracovatele
- Důležitý je účel zpracování
 - nutno údaje hned smazat po splnění účelu
 - pro jiné účely se údaje nesmí využít
 - každé zpracování je nutné odůvodnit (právní titul)
 - pod jeden pr. titul nelze zahrnout víc účelů
 - tabulka účelů a k nim odpovídajícím pr. Titulů
- **Povinnosti:**
 - Odpovědnost správce (doložitelná u soudu)
 - Odpovědnost za zabezpečení zpracování
 - Zavedení vhodných technických a organizačních opatření takových, aby byl schopen doložit, že je zpracování prováděno v souladu s nařízením
 - Jedná se o přístup založený na riziku (Risk Based Approach)
 - Každý správce čelí jiné míře rizika a dle toho je nutné údaje zabezpečit
 - Záměrná a standardní ochrana osobních údajů
 - Vedení záznamů o činnostech zpracování
 - Spolupráce s dozorovým úřadem

- Nutnost hlásit případy porušení zabezpečení osobních údajů jak úřadu, tak postiženým osobám
- Jmenování pověřence pro ochranu osobních údajů
- Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů
 - Pokud se předpokládá vysoké riziko pro práva a svobody osob

Zpracovatel

- = FO nebo PO, která **zpracovává** osobní údaje pro správce
 - Zpracování = Jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji (shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, výmaz, seřazení, ...)
 - Zákonnost zpracování – musím mít nějaký (jeden a více) **zákonný** (právní) **titul**, který mi umožní zpracování
 - Jmenuje ho správce
 - Může být víc správců na jednoho pověřence
 - Většinou nezávislá osoba vůči správci nebo jeho organizaci
 - Zpracovává jménem správce
 - musí mít **smlouvu a oprávnění** v rozsahu pověření

Právní tituly:

1. **Souhlas** se zpracováním
2. Zpracování nezbytné pro **splnění právní povinnosti** správce
3. Zpracování nezbytné pro **splnění smlouvy** (Např. adresa atd. při nákupu na internetu)
4. **Ochrana životně důležitých zájmů** subjektu údajů (souhlas bez zbytečného odkladu) (např. podání krevní transfuze za účelem záchrany života)
5. Nezbytnost pro **ochranu práv a oprávněných zájmů** správce či třetí osoby (rozhodování testem proporcionality)
6. Zpracování je nezbytné pro **splnění úkolu** prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce

10) Jakými prostředky a čeho se může domáhat autor software při zásahu do jeho autorských práv?

Česká republika nemá ve svém zákoně přímo definovanou ochranu autorského díla v podobě softwaru. Soudy se tedy řídí podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů. Tato směrnice chrání i přípravný koncepční materiál (analýzu, systémový design) směřující k vývoji softwaru. Software může být chráněn z pohledu autorského díla, ale i obchodního tajemství.

Prostředky a nároky

Soukromoprávní (civilněprávní) vymáhání – V procesu nedochází k potrestání ve smyslu odnětí svobody. Je možné dosáhnout reparací a nahrazení ušlých zisků apod. (viz Nároky). Je možné obvinít protistranu z bezdůvodného obohacení z čehož vznikají vyšší nároky na odškodnění (2x cena licence).

Předžalobní výzva

- Podává se před návrhem na zahájení řízení
- Právo na náhradu nákladů řízení proti obžalovanému

Předběžné opatření

- Zabraňuje dalšímu zneužívání autorova díla a zvyšování způsobené škody.
- Musí být aplikováno soudem pouze v oprávněném případě.
- Podání před začátkem řízení nebo v průběhu
- zadržení předmětů důkazního prostředku (zboží, výrobní materiály a nástroje, dokumenty týkající se zboží)

Nároky

- informace (způsob a původ rozmnoženin, rozsah)
- reparace (odstranění následků, stažení z obchodování)
- satisfakce (nahrazení ušlých zisků)
- zákaz poskytování služeb
- Určení svého autorství
- Uveřejnění rozsudku (např. veřejná omluva)
- Náhrada škody + kompenzace bezdůvodného obohacení

V rámci kompenzace se řeší újma – majetková a nemajetková. Do nemajetkové újmy spadá zásah do osobnostních práv, v oblasti majetkové újmy je řešeno satisfakcemi, ale možno řešit i finančně. Majetková škoda se dělí na scházející (to, co vydělal někdo jiný na mém díle) a ušlý zisk (to, co jsem mohl vydělat nebýt této konkurence) – řeší se to podle občanského zákona. Pokud nelze dokázat výši ušlého zisku lze požádat o cenu obvyklou (1x cena licence). Autor může žádat také spolupráci celních orgánů a orgánů vykonávajících státní statistickou službu, aby získal informace o dovozu/vývozu a přijetí/odeslání zboží, které porušuje jeho právo či má být využito k porušování jeho práv, a další údaje, jež jsou potřebné pro uplatnění jeho práv podle AZ.

Veřejnoprávní vymáhání – podání trestního oznámení. Celý proces řeší státní orgány. V rámci řízení není možné získat kompenzaci jako vlastník díla. Je možné navázat na řízení vlastním civilním řízením. Řízení může vyústit k trestu zákazu činnosti, odnětí svobody, podmínky, ... Trestá na základě ustanovení, na kterých jsme se dohodli (zákony).

- Správněprávní – chceme člověka potrestat
- Trestněprávní – chceme člověka potrestat a domáhat se náhrady škody – často předáno do občanskoprávního řízení
- Ústavněprávní

Způsob vymáhání

Soukromoprávní je dle AZ nebo průmyslová práva (patenty). Žaloba se podává na krajský soud dle bydliště žalovaného. Před zahájením sporu by se měly zjistit informace a podat předžalobní výzvu. Poté podáváme žalobu. Žaloba by neměla mít nejasný rozsah. Mělo by tam být udáno čeho chci dosáhnout v tzv. petitu. Lze se domoci předběžných opatření.

- Správněprávní
 - řeší se pomocí Úřadu obce s rozšířenou působností – přestupky
 - nedbalost x. úmysl
 - Trestný čin spáchán pouze úmyslně
- Trestněprávní
 - *Ultima ratio*
 - mělo by to být poslední možné řešení
 - Řešit pouze zásadní věci
 - U autorského práva není potřeba minimální škoda a řeší ho §270.
- Ústavněprávní

Ochrana spotřebitele – neřeší se kompenzace většinou se jenom trestá.

Padělek – ochranné známky

Nedovolená napodobenina – autorské právo a průmyslové vzory. SW vypálen na černo spadá do nedovolené napodobeniny.